

Protokoll 10/2025

fört vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde
tisdagen den 9 december 2025 kl. 17:00-17:10, Gamla
biblioteket, Tekniska nämndhuset

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP) Ordförande
Elin Hjelmestam (L) Vice ordförande
Felicia Schartner Giertha (S)
Fredrik Pettersson (S)
Bjarne Snis Sigtryggsson (S)
Leo Müller (V)
Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M)
Anders Edin (SD)
Ashna Ibrahim (C)
Celal Altun (S) ersätter Vakant (S)
Jonas Santesson (V) ersätter Frida Nehrfors Hultén (V)
Torbjörn Ebérus (M) ersätter Elin Böhlin (M)

Ersättare

Elsa Wiberg (S)
Katarina Krönenstedt (S)
Eva Darolf Linnros (V)
Ergün Erdal (M)
Josefine Axelsson (M)
Joakim Rönnbäck (L)
Maja Boström (C)

Övriga närvarande

Lykke Ask Nämndsekreterare
Cindy Falquet Lindh Borgarrådssekreterare
Monika Gerdhem Avdelningschef
Anna Hadenius Förvaltningschef
Anders Kandelin Avdelningschef
Mikael Nyberg Avdelningschef
Daniel Persson Avdelningschef
Björn Söderlund Utvecklingschef
Emily Tjäder Avdelningschef
Malin Tappefur Avdelningschef
Emanuel Vogel Tjänsteman

Justerare

Åsa Lindhagen , Elin Hjelmestam

Datum för justering

2025-12-09

Paragraf	§9
Sekreterare	Lykke Ask

§ 9

Yttrande över förslag till reviderade föreskrifter för avfallshantering för Stockholms kommun

Remiss från Avfallsnämnden, dnr 25NM12

Dnr 2025-18163

MF 2025/175

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), samtliga ledamöter för Moderaterna och Ashna Ibrahim (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

1. Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Gierтта m.fl. (S), Leo Müller m.fl. (V) och Anders Edin (SD) föreslår (se beslutet).
2. Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C) föreslår att nämnden beslutar att delvis tillstyrka förslag till reviderade föreskrifter för avfallshantering för Stockholms kommun samt att därutöver anföra följande:

Stockholm ska vara ett föredöme vad gäller miljö och klimatarbete – både i Sverige och internationellt. Stockholms prognostiseras ha drygt en miljon invånare 2030 och avfallsmängden förväntas öka totalt sett. Då är det avgörande att Stockholm har en ansvarsfull, genomförbar och ambitiös avfallsplan.

Det är av största vikt att avfall både från boende och verksamma i staden minskar och tas om hand på ett resurseffektivt sätt. Avfallshanteringen ska på ett tidigt stadie vara en självklar del av

stadens fysiska planering och måste anpassas till människan. Det är en förutsättning för att fler stockholmare ska förstå och vilja delta i stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall. Vi vill därför understryka vikten av att sprida information kring stadens avfallshantering. Samtidigt som tillsynen för att effektivt motverka fusk och nedskräpning måste skärpas.

Kriminalitet inom avfallshanteringen är mycket omfattande och smyger sig in i hela systemet och måste därför stoppas på allvar. Det undergräver förtroendet för stadens avfallshantering, skapar enorma kostnader för sanering och hantering, skadar både klimatet, närmiljön och biologisk mångfald samt göder kriminaliteten med miljardbelopp varje år. Staden behöver som en del av detta göra mycket mer för att förbättra tillsynen och motverka dumpning av avfall i naturen, fusk med miljöfarligt material samt skattefusk. Den myndighetsgemensamma tillsynen inom avfallsområdet som provats i staden måste kraftigt byggas ut och bli mer regel än undantag.

Tillsynen vad gäller rivningsavfall behöver också förbättras och ”big bags” som ligger kvar på gatumark ska snabbare bötställas och transporteras bort. PFAS lyfts i kemikalieplanen som en växande miljö- och hälsorisk, särskilt då utsläpp kan ske från otillräckligt kontrollerade avfalls- och återvinningsverksamheter. De uppmärksammade fallen, där värmepumpar krossats och sannolikt orsakat spridning av PFAS, visar på behovet av betydligt skärpt tillsyn och bättre förmåga att identifiera utsläppskällor i staden. För att minska förekomsten av dessa så kallade evighetskemikalier krävs även skarpare riktlinjer och tydligare krav i stadens upphandlingar av varor och tjänster. Utöver detta behövs särskilda satsningar på teknik och samarbeten med forskare för att kunna rena både mark och vatten från PFAS. Sammantaget understryker kemikalieplanen att Stockholm måste intensifiera arbetet för att på sikt uppnå en giftfri miljö.

Trots att staden har ansvar för att samla in textilavfall finns ännu ingen fungerande infrastruktur för denna på plats. Stockholm behöver hitta en långsiktig plan för textilåtervinning, men snabbt upprätta stationer för dessa. Definitionen av mindre mängd kläder behöver också förtydligas.

Kapaciteten i Stockholms återvinningscentraler behöver öka, särskilt då centralen i Sättra lagt ner. Det behöver också bli lättare att lämna trädgårdsavfall på återvinningscentralerna – bland annat genom en plåtå där sly och ris kan lämnas av. För stockholmare utan tillgång till bil behöver det bli lättare och villigare att frakta bort grovsopor och större avfall till återvinningscentralerna. Mer behöver också göras för att förbättra skötseln och trivseln i anslutning till stadens återvinningsstationer.

Samtidigt behöver miljöförvaltningen tillsammans med kommunstyrelsen trygga att det fortsatt ska vara tillåtet att elda privat trädgårdsavfall under specifika veckor under våren och hösten. Invasiva arter kan som bekant inte slängas i den egna komposten utan behöver eldas eller transporteras bort. Då detta enligt den nya avfallsplanen inte får göras yrkesmässigt behövs en tydligare beskrivning av hur det ska göras för stockholmare som behöver bli av med trädgårdsavfall men inte har tillgång till bil. Stockholmare som flyttat in i moderna lägenheter med nya avfallskvarnar bör också få dispens att använda dessa.

Vidare vill vi skala upp Stockholms stads arbete med biokol i syfte att ta tillvara på till exempel park- och trädgårdsavfall. Den teknik som används inom Stockholms stad har utvecklats under ett antal år. Sedan 2017 har staden en egen tillverkning av biokol i biokolsanläggningen – ett pilotprojekt som började i Högdalen men som flyttas till Bromma. Där omvandlas park- och trädgårdsavfall till biokol, och i processen får vi förnybar energi (gas) till stadens fjärrvärmenät. Biokol har flera fördelar. Det är ett fantastiskt jordförbättringsmedel som likt en tvättsvamp håller vatten, näring och syre i jorden. Dessutom fungerar det som kolsänka i jorden vilket bidrar till en grönare stad och minskar luftens koldioxidnivå samt tar hand om förorenat dagvatten från våra gator.

Vi vill därför att Stockholm Vatten och Avfall AB i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventerar hur mycket biokol som staden har behov av, tittar på nytta och kostnad, samt tar fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol skyndsamt.

Det är viktigt att återbruket ökar. Därför är det välkommet att detta är en marknad som vuxit de senaste åren – både tack vare företag, föreningar och att stockholmare generellt gör medvetna val. Det här är med andra ord ett område som fungerar väl utan kommunal inblandning.

Vi vill avslutningsvis understryka behovet av att avfallshanteringen sker så kostnadseffektivt som möjligt. I hög utsträckning handlar det om att motverka och bekämpa avfallsbrottsligheten samt säkerställa att stockholmarna har tillräckligt god kunskap och högt förtroende för avfallshanteringen. Stadens kommunikationsinsatser kopplat till avfallshantering behöver därför förbättras och effektiviseras.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som

stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Leo Müller m.fl. (V) och Anders Edin (SD).

Särskilt uttalande

Anders Edin (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna ställer sig bakom behovet av tydliga och moderna avfallsföreskrifter för Stockholms stad. En fungerande avfallshantering är en grundläggande del av både miljö- och folkhälsoarbetet. Samtidigt vill vi understryka vikten av att regelverket är rimligt, begripligt och praktiskt genomförbart för stadens invånare. Det är inte hållbart att införa bestämmelser som i praktiken blir svåra att följa eller som riskerar att skapa mer byråkrati än miljönytta.

I remissyttrandet lyfter förvaltningen flera viktiga frågor som Sverigedemokraterna delar. Det gäller särskilt behovet av tydligare definitioner och mer logiska strukturer i föreskrifterna. Exempelvis är reglerna om eldning otydligt placerade och riskerar att misstolkas. Även hanteringen av matolja och fett behöver ses över, det är inte rimligt att hushåll tvingas köra små mängder stekfett till återvinningscentral när detta i praktiken leder till ökad biltrafik och större klimatpåverkan.

Vi delar också synpunkten att vissa delar av förslaget går längre än vad miljöbalken medger. Invånare ska fortsatt ha möjlighet att på ett säkert sätt hantera mindre mängder avfall på den egna fastigheten, under förutsättning att det inte innebär risk för hälsa eller miljö. Att begränsa detta mer än lagen kräver riskerar att underminera både förtroendet för regelverket och möjligheten att skapa lokala kretsloppslösningar.

Särskilt viktigt är också att komposteringsmaskiner och annan ny teknik regleras på ett sätt som uppmuntrar innovation i stället för att stoppa den. Stockholm behöver lösningar som förenklar för hushållen, inte försvårar.

Sverigedemokraterna anser därför att de oklarheter och motsägelser som förvaltningen pekar på måste åtgärdas innan föreskrifterna antas.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/175-1 09 2025-18169 Yttrande över förslag till reviderade avfallsföreskrifter

Signerat av

Protokollet har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Åsa Lindhagen	2025-12-10
Elin Hjelmestam	2025-12-10